

НЯКОИ АЛГЕБРИЧНИ ТЪЖДЕСТВА

Ло-кен Хуа

Целта на настоящото съобщение е да се докажат някои елементарни алгебрични тъждества, които имат приложение в теорията на представянията на линейни групи. Подходът с помощта на тези тъждества е по-прост от този на Thrall, който установява независимо съответната теорема със средства на теорията на представянията. Освен това тези тъждества изглежда да имат и самостоятелен интерес.

Нека

$$D(x_1, \dots, x_n) = \prod_{1 \leq i < j \leq n} (x_i - x_j).$$

С $\delta_{i_1, \dots, i_n}^{j_1, \dots, j_n}$ означаваме $+1$, ако $i_1, \dots, i_n$ е четна пермутация на $j_1, \dots, j_n$, и -1 , ако е нечетна пермутация.

Тъждествата, които ще докажем, са следните:

$$(I) \quad \sum \delta_{i_1, \dots, i_n}^{1, \dots, n} \frac{x_{i_1}^{n-1} x_{i_2}^{n-2} \dots x_{i_{n-1}}^1}{(1-x_{i_1})(1-x_{i_1}x_{i_2}) \dots (1-x_{i_1} \dots x_{i_n})} =$$

$$= \frac{D(x_1, \dots, x_n)}{\prod_{i=1}^n (1-x_i) \prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)},$$

$$(II) \quad \sum \delta_{i_1, \dots, i_n}^{1, \dots, n} \frac{x_{i_1}^{n-1} x_{i_2}^{n-2} \dots x_{i_{n-1}}^1}{(1-x_{i_1}^2)(1-x_{i_1}^2 x_{i_2}^2) \dots (1-x_{i_1}^2 \dots x_{i_n}^2)} =$$

$$= \frac{D(x_1, \dots, x_n)}{\prod_{j \leq n} (1-x_j x_j)},$$

$$(III) \quad \sum \delta_{i_1, \dots, i_n}^{1, \dots, n} \frac{x_{i_1}^{n-1} x_{i_2}^{n-2} \dots x_{i_{n-1}}^1}{(1-x_{i_1} x_{i_2})(1-x_{i_1} x_{i_2} x_{i_3} x_{i_4}) \dots (1-x_{i_1} \dots x_{i_n})} =$$

$$= \frac{D(x_1, \dots, x_n)}{\prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)},$$

където сумирането е разпространено върху всички пермутации $(i_1, \dots, i_n)$ на $(1, 2, \dots, n)$ и в (III) ν означава цялата част на $\frac{1}{2}n$.

За да докажем тези твърдения, се нуждаем от няколко добре познати твърдения:

$$(1) \quad D(x_1, \dots, x_n) = (-1)^{\frac{1}{2}n(n-1)} \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x_1 & x_2 & x_n \\ x_1^{n-1} & x_2^{n-1} & x_n^{n-1} \end{vmatrix}$$

(Vandermonde). Нека $D_l = D(x_1, \dots, x_{l-1}, 0, x_{l+1}, \dots, x_n)$, тогава получаваме лесно, че

$$(2) \quad \sum_{i=1}^n x_i^l D_i = \begin{cases} D(x_1, \dots, x_n) & \text{за } l=0 \\ 0 & \text{за } 1 \leq l < n-1 \\ (-1)^{n-1} D(x_1, \dots, x_n) x_1 \dots x_n & \text{за } l=n \end{cases}$$

Тъй като

$$(3) \quad \begin{vmatrix} \frac{x_1}{1-x_1} & \frac{x_2}{1-x_2} & \frac{x_n}{1-x_n} \\ x_1 & x_2 & x_n \\ x_1^{n-1} & x_2^{n-1} & x_n^{n-1} \end{vmatrix} =$$

$$= \frac{1}{\prod_{i=1}^n (1-x_i)} \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_n \\ x_1(1-x_1) & x_2(1-x_2) & x_n(1-x_n) \\ x_1^{n-1}(1-x_1) & x_2^{n-1}(1-x_2) & x_n^{n-1}(1-x_n) \end{vmatrix} =$$

$$= (-1)^{n-1+\frac{1}{2}n(n-1)} \frac{x_1 x_2 \dots x_n}{\prod_{i=1}^n (1-x_i)} D(x_1, \dots, x_n),$$

имаме

$$(4) \quad \sum_{i=1}^n D_i \frac{x_i}{1-x_i} = (-1)^{n-1} D(x_1, \dots, x_n) \frac{x_1 \dots x_n}{\prod_{i=1}^n (1-x_i)}$$

Сменяйки x_i с $-x_i$, имаме

$$(5) \quad \sum_{i=1}^n D_i \frac{x_i}{1+x_i} = D(x_1, \dots, x_n) \frac{x_1 \dots x_n}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)}.$$

Прибавяйки (2) с $l=0$ към (4), получаваме

$$(6) \quad \sum_{i=1}^n D_i \frac{1}{1-x_i} = D(x_1, \dots, x_n) \left\{ 1 + (-1)^{n-1} \frac{x_1 \dots x_n}{\prod_{i=1}^n (1-x_i)} \right\}$$

и също

$$(7) \quad \sum_{i=1}^n D_i \frac{1}{1+x_i} = D(x_1, \dots, x_n) \left\{ 1 - \frac{x_1 \dots x_n}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)} \right\}.$$

Ще наредим доказателствата на тъждествата (I) — (III) по тяхната трудност.

Доказателство на (II). За $n=2$, лявата страна на (II) е равна на

$$\frac{x_1}{(1-x_1^2)(1-x_1^2 x_2^2)} - \frac{x_2}{(1-x_2^2)(1-x_1^2 x_2^2)} = \frac{(x_1-x_2)(1+x_1 x_2)}{(1-x_1^2)(1-x_2^2)(1-x_1^2 x_2^2)},$$

което е очевидно дясната страна на (II).

Сега ще докажем (II) индуктивно. Приемаме, че важи за $n-1$. Тогава лявата страна на (II) е равна на

$$\begin{aligned} & \sum_{a=1}^n (-1)^{n-a} \sum_{i_1, \dots, i_n} \delta_{i_1, \dots, a-1, a+1, \dots, n} \frac{x_{i_1}^{n-1} \dots x_{i_{n-1}}^1}{i_n (1-x_{i_1}^2)(1-x_{i_1}^2 x_{i_2}^2) \dots (1-x_{i_1}^2 \dots x_{i_n}^2)} = \\ & = \sum_{a=1}^n (-1)^{n-a} \frac{x_1 \dots x_n}{x_a (1-x_1^2 \dots x_n^2)} \times \\ & \quad \times \sum_{i_1, \dots, i_n} \delta_{i_1, \dots, a-1, a+1, \dots, n} \frac{x_{i_1}^{n-1} \dots x_{i_{n-2}}^1}{i_n (1-x_{i_1}^2) \dots (1-x_{i_1}^2 \dots x_{i_{n-1}}^2)} = \\ & = \sum_{a=1}^n (-1)^{n-a} \frac{x_1 \dots x_n}{x_a (1-x_1^2 \dots x_n^2)} \frac{D(x_1, \dots, x_{a-1}, x_{a+1}, \dots, x_n)}{\prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)} \prod_{i=1}^n (1-x_i x_a) = \\ (8) \quad & = \frac{1}{(1-x_1^2 \dots x_n^2) \prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)} \sum_{a=1}^n D_a \prod_{i=1}^n (1-x_i x_a). \end{aligned}$$

Обаче

$$(9) \quad \prod_{i=1}^n (1 - x_i x_a) = \sum_{l=0}^n \sigma_l x_a^l,$$

където σ_l е l -тата елементарна симетрична функция на $x_1, \dots, x_n$.
От (2) извеждаме

$$\begin{aligned} \sum_{a=1}^n D_a \prod_{i=1}^n (1 - x_i x_a) &= \sum_{l=0}^n \sigma_l \sum_{a=1}^n D_a x_a^l = \\ &= D(x_1, \dots, x_n) (1 + \sigma_n (-1)^{n-1} x_1 \dots x_n) = \\ &= D(x_1, \dots, x_n) (1 - x_1^2 \dots x_n^2). \end{aligned}$$

Замествайки в (8), получаваме тъждеството (II).

Доказателство на (I). Тъждеството е очевидно за $n=2$. Приемаме, че е валидно за $n-1$. Тогава лявата страна на (I) е равна на

$$\begin{aligned} &\sum_{a=1}^n (-1)^{n-a} \sum_{i_1, \dots, i_{n-1}} \delta_{i_1, \dots, i_{n-1}}^{1, \dots, a-1, a+1, \dots, i_{n-1}} \times \\ &\times \frac{x_{i_1}^{n-1} \dots x_{i_{n-1}}^1}{(1-x_{i_1})(1-x_{i_1} x_{i_2}) \dots (1-x_{i_1} \dots x_{i_n})} = \\ &= \sum_{a=1}^n (-1)^{n-a} \frac{x_1 \dots x_n}{x_a (1-x_1 \dots x_n)} \frac{D(x_1, \dots, x_{a-1}, x_{a+1}, \dots, x_n)}{\prod_{i=1}^n (1-x_i) \prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)} \times \\ &\times (1-x_a) \prod_{\substack{i=1 \\ i \neq a}}^n (1-x_i x_a) = \\ (10) &= \frac{1}{(1-x_1 \dots x_n) \prod_{i=1}^n (1-x_i) \prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)} \sum_{a=1}^n \frac{D_a}{1+x_a} \prod_{i=1}^n (1-x_i x_a) \end{aligned}$$

Понеже

$$\frac{x_a^l - (-1)^l}{1+x_a} = \sum_{t=0}^{l-1} (-1)^{l-t-1} x_a^t,$$

имаме от (2) за $1 \leq l < n$, че

$$(11) \quad \sum_{a=1}^n D_a \frac{x_a^l - (-1)^l}{1+x_a} = (-1)^{l-1} D(x_1, \dots, x_n).$$

От (1) и (11) имаме, използвайки означенията на (9),

$$\begin{aligned} & \sum_{a=1}^n \frac{D_a}{1+x_a} \prod_{i=1}^n (1-x_i x_a) = \sum_{l=0}^n \sigma_l \sum_{a=1}^n \frac{D_a x_a^l}{1+x_a} = \\ & = \sigma_0 \sum_{a=1}^n \frac{D_a}{1+x_a} + \sum_{l=1}^n \sigma_l \left(\sum_{a=1}^n \frac{(-1)^l D_a}{1+x_a} + \sum_{a=1}^n D_a \frac{x_a^l - (-1)^l}{1+x_a} \right) = \\ & = \left(\sum_{l=0}^n (-1)^l \sigma_l \right) \sum_{a=1}^n \frac{D_a}{1+x_a} + \sum_{a=1}^n (-1)^{l-1} \sigma_l D(x_1, \dots, x_n) = \\ & = \left[\prod_{i=1}^n (1+x_i) \left(1 - \frac{x_1 \dots x_n}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)} \right) - \left(\prod_{i=1}^n (1+x_i) - 1 \right) \right] D(x_1, \dots, x_n) = \\ & = (1-x_1 \dots x_n) D(x_1, \dots, x_n). \end{aligned}$$

Замествайки в (10), получаваме твърдеството (I).

Доказателство на (III). Твърдеството е очевидно при $n=3$. Приемаме, че е валидно за $n-1$. Тогава лявата страна на (III) е равна на

$$\begin{aligned} & \sum_{a=1}^n (-1)^{n-a} \sum_{i_1, \dots, i_{n-1}}^{\overset{1, \dots, a-1, a+1, \dots,}{\delta_{i_1, \dots, i_{n-1}}}} \frac{x_{i_1}^{n-1} \dots x_{i_{n-1}}^1}{i_{n-1} (1-x_{i_1} x_{i_2})(1-x_{i_1} x_{i_2} x_{i_3} x_{i_4}) \dots} = \\ (12) \quad & = \sum_{a=1}^n (-1)^{n-1} \frac{x_1 \dots x_n}{x_a (1-\varepsilon x_1 \dots x_n)} \times \\ & \times \sum_{i_1, \dots, i_{n-1}}^{\overset{1, \dots, a-1, a+1 \dots}{\delta_{i_1, \dots, i_{n-1}}}} \frac{x_{i_1}^{n-2} \dots x_{i_{n-2}}^1}{(1-x_{i_1} x_{i_2})(1-x_{i_1} x_{i_2} x_{i_3} x_{i_4}) \dots}, \end{aligned}$$

където

$$\varepsilon = \begin{cases} 0, & \text{ако } n \text{ е нечетно} \\ 1, & \text{ако } n \text{ е четно} \end{cases}$$

По индукционното предположение вътрешната сума на (12) е равна на

$$\frac{D(x_1, \dots, x_{a-1}, x_{a+1}, \dots, x_n)}{\prod_{\substack{i < j \leq n \\ i \neq a}} (1-x_i x_j)} \frac{\prod_{i=1}^n (1-x_i x_a)}{1-x_a^2}.$$

Замествайки в (12), лявата страна на (III) е равна на

$$\frac{1}{1-\varepsilon x_1 \dots x_n} \frac{1}{\prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)} \sum_{a=1}^n \frac{D_a}{1-x_a^2} \prod_{i=1}^n (1-x_i x_a) =$$

$$(13) = \frac{1}{1-\varepsilon x_1 \dots x_n} \frac{1}{\prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)} \sum_{l=0}^n \sigma_l \sum_{a=1}^n \frac{D_a x_a^l}{1-x_a^2}.$$

При третирането на вътрешната сума на (13) разглеждаме два случая.

1) l е нечетно цяло. Понеже

$$\frac{x_a - x_a^l}{1-x_a^2} = x_a \left(1 + x_a^2 + \dots + (x_a^2)^{\frac{l-1}{2}} \right)$$

и

$$-\frac{x_a^l}{1-x_a^2} = x_a \left(1 + x_a^2 + \dots + (x_a^2)^{\frac{l-1}{2}} \right) - \frac{1}{2} \left(\frac{x_a}{1-x_a} + \frac{x_a}{1+x_a} \right),$$

от (2), (4) и (5) имаме

$$(14) = \frac{1}{2} D(x_1, \dots, x_n) x_1 \dots x_n \left(\frac{1}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)} + (-1)^{n-1} \frac{1}{\prod_{i=1}^n (1-x_i)} \right).$$

2) l е положително четно цяло. Понеже

$$\frac{1-x_a}{1-x_a^2} = 1 + x_a^2 + \dots + (x_a^2)^{\frac{l-2}{2}}$$

и

$$-\frac{x_a^l}{1-x_a^2} = 1 + x_a^2 + \dots + (x_a^2)^{\frac{l-2}{2}} - \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1-x_a} + \frac{1}{1+x_a} \right),$$

от (2), (6) и (7) получаваме

$$\begin{aligned} \sum_{a=1}^n \frac{D_a x_a^l}{1-x_a^2} &= - \sum_{a=1}^n D_a + \frac{1}{2} \sum_{a=1}^n D_a \left(\frac{1}{1-x_a} + \frac{1}{1+x_a} \right) = \\ &= -D(x_1, \dots, x_n) + \frac{1}{2} D(x_1, \dots, x_n) \left(1 + (-1)^{n-1} \frac{x_1 \dots x_n}{\prod_{i=1}^n (1-x_i)} + \right. \\ &\quad \left. + 1 - \frac{x_1 \dots x_n}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)} \right) = \end{aligned}$$

$$(15) = \frac{1}{2} D(x_1, \dots, x_n) x_1 \dots x_n \left((-1)^{n-1} \frac{1}{\prod_{i=1}^n (1-x_i)} - \frac{1}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)} \right).$$

Да отбележим, че тази формула не е вярна за $l=0$ и за този случай

$$(16) \quad \sum_{a=1}^n \frac{D_a}{1-x_a^2} = D(x_1, \dots, x_n) + \frac{1}{2} D(x_1, \dots, x_n) x_1 \dots x_n \times \left((-1)^{n-1} \frac{1}{\prod_{i=1}^n (1-x_i)} - \frac{1}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)} \right).$$

Комбинирайки (14), (15) и (16), имаме

$$\begin{aligned} & \sum_{l=0}^n \sigma_l \sum_{a=1}^n \frac{x_a^l D_a}{1-x_a^2} = D(x_1, \dots, x_n) \left\{ 1 + \right. \\ & \left. + \frac{1}{2} \sum_{l=0}^n x_1 \dots x_n \sigma_l \left((-1)^{n-1} \frac{1}{\prod_{i=1}^n (1-x_i)} - \frac{1}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)} \right) + \right. \\ & \left. + \frac{1}{2} \sum_{l=0}^n x_1 \dots x_n \sigma_l \left((-1)^{n-1} \frac{1}{\prod_{i=1}^n (1-x_i)} + \frac{1}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)} \right) \right\} = \\ & = D(x_1, \dots, x_n) \left\{ 1 + \frac{1}{2} x_1 \dots x_n \left[(-1)^{n-1} \sum_{l=0}^n \frac{\sigma_l}{\prod_{i=1}^n (1-x_i)} - \right. \right. \\ & \quad \left. \left. - \sum_{l=0}^n \frac{(-1)^l \sigma_l}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)} \right] \right\} = \\ (17) \quad & = D(x_1, \dots, x_n) \left\{ 1 + \frac{1}{2} x_1 \dots x_n [(-1)^{n-1} - 1] \right\}. \end{aligned}$$

Очевидно $(-1)^{n-1} - 1 = -2\varepsilon$, което беше дефинирано в (12). Замествайки (17) в (13), получаваме, че лявата страна на (III) е равна на

$$\frac{1}{1 - \varepsilon x_1 \dots x_n} \frac{D(x_1, \dots, x_n)}{\prod_{1 \leq i < j \leq n} (1 - x_i x_j)} (1 - \varepsilon x_1 \dots x_n) = \frac{D(x_1, \dots, x_n)}{\prod_{1 \leq i < j \leq n} (1 - x_i x_j)},$$

което очевидно е дясната страна на (III).

Приложения на тъждествата (II) и (III) в теорията на функциите на няколко комплексни променливи са дадени в една работа на автора.

Постъпила на 14. VI. 1955

БИБЛИОГРАФИЯ

- Хуа, Ло-кен, Доклады Акад. Наук СССР, т. 101 (1), 1955, стр. 29—30.
 Thrall, R. M. Amer. Journ. of Math., 64 (1942), p. 311—388.

ТРИ АЛГЕБРАИЧЕСКИЕ ТОЖДЕСТВА

Ло-кэн Хуа

РЕЗЮМЕ

В работе доказываются следующие три алгебраические тождества:

$$(I) \quad \sum_{i_1, \dots, i_n} \delta_{i_1, \dots, i_n}^{1, \dots, n} \frac{x_{i_1}^{n-1} x_{i_2}^{n-2} \dots x_{i_{n-1}}^1}{(1-x_{i_1})(1-x_{i_1}x_{i_2}) \dots (1-x_{i_1} \dots x_{i_n})} =$$

$$= \frac{D(x_1, \dots, x_n)}{\prod_{i=1}^n (1-x_i) \prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)},$$

$$(II) \quad \sum_{i_1, \dots, i_n} \delta_{i_1, \dots, i_n}^{1, \dots, n} \frac{x_{i_1}^{n-1} x_{i_2}^{n-2} \dots x_{i_{n-1}}^1}{(1-x_{i_1}^2)(1-x_{i_1}^2 x_{i_2}^2) \dots (1-x_{i_1}^2 \dots x_{i_n}^2)} =$$

$$= \frac{D(x_1, \dots, x_n)}{\prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)},$$

$$(III) \quad \sum_{i_1, \dots, i_n} \delta_{i_1, \dots, i_n}^{1, \dots, n} \frac{x_{i_1}^{n-1} x_{i_2}^{n-2} \dots x_{i_{n-1}}^1}{(1-x_{i_1}x_{i_2})(1-x_{i_1}x_{i_2}x_{i_3}x_{i_4}) \dots (1-x_{i_1} \dots x_{i_{2\nu}})} =$$

$$= \frac{D(x_1, \dots, x_n)}{\prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)},$$

где суммирование распространяется на всем пермутации $i_1, \dots, i_n$ элементов $1, 2, \dots, n$ и в (III) имеем $\nu = \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor$.

SOME ALGEBRAIC IDENTITIES

Loo-Keng Hua

SUMMARY

The aim of the present paper is to prove the following algebraic identities:

$$\begin{aligned}
 \text{(I)} \quad \sum_{\delta_{i_1, \dots, i_n}^{1, \dots, i_n}} & \frac{x_{i_1}^{n-1} x_{i_2}^{n-2} \dots x_{i_{n-1}}^1}{(1-x_{i_1})(1-x_{i_1}x_{i_2})\dots(1-x_{i_1}\dots x_{i_n})} \\
 & = \frac{D(x_1, \dots, x_n)}{\prod_{i=1}^n (1-x_i) \prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)}, \\
 \text{(II)} \quad \sum_{\delta_{i_1, \dots, i_n}^{1, \dots, i_n}} & \frac{x_{i_1}^{n-1} x_{i_2}^{n-2} \dots x_{i_{n-1}}^1}{(1-x_{i_1}^2)(1-x_{i_1}^2 x_{i_2}^2)\dots(1-x_{i_1}^2 \dots x_{i_n}^2)} = \\
 & = \frac{D(x_1, \dots, x_n)}{\prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)}, \\
 \text{(III)} \quad \sum_{\delta_{i_1, \dots, i_n}^{1, \dots, i_n}} & \frac{x_{i_1}^{n-1} x_{i_2}^{n-2} \dots x_{i_{n-1}}^1}{(1-x_{i_1}x_{i_2})(1-x_{i_1}x_{i_2}x_{i_3}x_{i_4})\dots(1-x_{i_1}\dots x_{i_{2\nu}})} = \\
 & = \frac{D(x_1, \dots, x_n)}{\prod_{1 \leq i < j \leq n} (1-x_i x_j)},
 \end{aligned}$$

where summation sign runs over all permutations $(i_1, \dots, i_n)$ of $(1, 2, \dots, n)$, and in (III) ν denotes the integral part of $\frac{1}{2}n$.